

PS-VIII.431.4.2024.MMac

Pani
Katarzyna Rucioch
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zbąszynku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) - Zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Mach - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 28-1/2024 z dnia 8 lutego 2024 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Anna Florczak – Kierownik Oddziału Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 28-2/2024 z dnia 8 lutego 2024 r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził **19 lutego 2024 r.** kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku, przy ul. Kosieczyńskiej 4. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2024 r. Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do 18 lutego 2024 r.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli: str.: 1-11.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Katarzyny Rucioch, Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku, która również udzielała wyjaśnień podczas kontroli.

Na podstawie Zarządzenia Nr 55/2019 Burmistrza Zbąszynka z dnia 10 lipca 2019 r., Kierownik posiadał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Akta kontroli: str.: 12-13.

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

- 3.1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.
- 3.2. Zapewnianie specjalistycznego poradnictwa oraz miejsc w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy.
- 3.3. Realizacja zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wybranych 4 rodzin, w tym:

- a) rodzina A wychowująca dziecko A1, A2, A3;
- b) rodzina B wychowująca dziecko B1;
- c) rodzina C wychowująca dziecko C1, C2;
- d) rodzina D dziecko D1 – *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe 4 rodziny wybrano jako próbę badawczą spośród 20 rodzin, które w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 18 lutego 2024 r. były objęte wsparciem asystenta rodziny (tj. 10%).

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez OPS, w tym: zarządzenia nr 11/2020 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku wprowadzającego procedury postępowania w przypadku objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny, akt osobowych asystenta rodziny, wykazu rodzin objętych wsparciem asystentów oraz pisemnych wyjaśnień Kierownika jednostki z 19 lutego 2024 r.

Ponadto, kontrolujący opierali się na Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2020-2023 oraz na lata 2024-2026, a także publikowanych w Centralnej Aplikacji Statystycznej resortowych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za I i II półrocze 2023 r. oraz jednorazowych sprawozdaniach pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem” – za I i II półrocze 2023 r.

Akta kontroli: str.: 14-357.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Kwalifikacje i szkolenia asystentów rodziny.

1.1. Kwalifikacje asystenta rodziny

Zgodnie z przeanalizowaną dokumentacją, w okresie objętym kontrolą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku pracował 1 asystent rodziny, zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze. Asystent rodziny spełniał wymagania kwalifikacyjne¹. W aktach pracownika znajdowała się również informacja o weryfikacji w bazie Rejestru Sprawców Przepięstów na Tle Seksualnym.

Poza asystentem, jednostka współpracuje ze specjalistami zatrudnionymi przez Urząd Miasta w Zbąszynku – psychoterapeutą, psychologiem dla dzieci, psychologiem dla dorosłych, a także psychiatrą. Usługi świadczone są w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Akta kontroli: str.: 49-63, 68-69, 102.

¹art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

Przepis ustawy nakłada na asystenta rodziny obowiązek systematycznego podnoszenia kwalifikacji². W okresie objętym kontrolą asystent rodziny ze Zbąszynka wziął udział w 3 szkoleniach: z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z zakresu rozwoju i psychologii dziecka oraz bezpieczeństwa osobistego pracownika podczas wykonywania zadań służbowych.

Kontrolujący nie mają uwag do realizacji tego zadania przez asystenta rodziny.

Akta kontroli: str.: 49-55.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Zapewnianie specjalistycznego poradnictwa oraz miejsc w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy.

2.1. Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny

Asystent rodziny, zatrudniony na cały etat, może w jednym czasie pracować maksymalnie z 15 rodzinami³. W swoich wyjaśnieniach Kierownik jednostki podał, że w 2023 r. na terenie gminy problemy opiekuńczo-wychowawcze występowały w 40 rodzinach, jednak jedynie połowa z nich wymagała stałej współpracy asystenta. Pozostałe rodziny nie wymagały wzmoczonych działań wspierających, korzystały jedynie ze świadczeń lub pomocy w formie dożywiania dzieci w szkole. Ich sytuacja jest monitorowana przez pracowników socjalnych w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

Na dzień kontroli asystent współpracował z 13 rodzinami.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku ma opracowaną procedurę obejmowania rodziny wsparciem asystenta. Wymaga ona jednak aktualizacji ze względu na nowelizację ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Konieczne są również korekty niektórych zapisów, np.

- diagnoza problemów rodziny oraz tworzony na jej podstawie plan pracy z rodziną powinny być opracowywane niezwłocznie po rozpoczęciu współpracy – optymalnie w okresie ok. miesiąca⁴;
- plan pracy z rodziną powinien być modyfikowany za każdym razem, kiedy doszło do zmiany sytuacji w rodzinie, zwykle po półrocznej okresowej ocenie
- plan pracy musi zawierać przewidywane efekty podejmowanych działań⁵;
- do obszarów działania asystenta należy włączyć pracę nad reintegracją rodziny, czyli powrotem dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców.

Zespół kontrolny dostrzega również potrzebę rozszerzenia informacji na temat obszarów pracy asystenta, m.in. o współpracę z innymi jednostkami – PCPR, Sądem, szkołą, Policją, placówkami medycznymi, itp.

Akta kontroli: str.: 64-67, 103-124.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

² art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

³ art.15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁴ zob. I. Krasiejko: Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne. Warszawa 2016., s. 53 i 62.

⁵ art.15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zaktualizować i skorygować zapisy w procedurze obejmowania rodziny wsparciem asystenta.

2.2. Poradnictwo specjalistyczne

Jak wynika z przepisu ustawy⁶, gmina ma obowiązek zapewniać rodzinom dostęp do porad specjalistycznych. W Zbąszynku działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Na stronie internetowej gminy jest zamieszczona zakładka z informacją na temat nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców. W Ośrodku Pomocy Społecznej działa Punkt Poradnictwa Specjalistycznego, w którym systematycznie przyjmuje: psycholog dla dzieci i młodzieży, psycholog dla dorosłych, psychiatra, psychoterapeuta oraz terapeuta uzależnień.

W 2023 r. odbyły się również w OPS zajęcia z psychoterapeutką dla dzieci i młodzieży, realizowane w ramach projektu „Powiedz Nie Przemocy” dofinansowanego z Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W zakresie tego samego projektu zorganizowano zajęcia socjoterapeutyczne z elementami doradztwa zawodowego rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne dla dzieci i młodzieży.

Zespół kontrolny sugeruje, aby wszelkie informacje o dostępnych formach wsparcia, poradnictwa, instytucjach pomocowych i organizacjach pozarządowych, oferujących usługi mieszkańcom na terenie gminy, zawsze zamieszczać i na bieżąco aktualizować na stronie internetowej gminy lub Ośrodka.

Członkowie wszystkich rodzin, których teczki badano w toku kontroli, korzystali z proponowanych usług specjalistycznych. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Wszystkim wskazanym rodzinom proponowano pomoc i dostęp do poradnictwa w szerokim zakresie.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str.: 70-73, 125-357.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zamieszczać i aktualizować na stronie internetowej informacje o możliwych formach wsparcia, oferowanych przez gminę i przez instytucje z nią współpracujące.

a) Okresowa ocena sytuacji rodziny

Asystent przy tworzeniu okresowych ocen sytuacji rodziny powinien uwzględniać informacje o potrzebach rodziny i udzielonym jej wsparciu, w tym również specjalistycznym. Takie adnotacje znajdowały się we wszystkich dokumentach rodzin, których teczki poddano analizie.

Rolę okresowej oceny sytuacji rodziny pełnił dokument pod nazwą „Sprawozdanie kwartalne z pracy asystenta rodziny”, przy czym nie był on sporządzany co kwartał, tylko co pół roku (konieczna korekta w nazwie!). Ponadto, zdarzało się, że daty sporządzenia

⁶ art. 176 pkt 3) lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

były późniejsze niż opisywany okres sprawozdawczy *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Zespół kontrolny zwraca uwagę, aby przy tworzeniu ocen sytuacji nie przekraczać półrocznych okresów.

Wszystkie oceny okresowe (sprawozdania) były podpisane przez asystenta rodziny oraz Kierownika jednostki. W badanym zakresie zawartość merytoryczna dokumentów nie budziła zastrzeżeń.

Akta kontroli: str.: 125-357.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie w zakresie terminowego sporządzania okresowych ocen sytuacji rodziny.

b) Plan pracy z rodziną

Asystent rodziny powinien sporządzić, a następnie systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, który opracowywany jest we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym⁷. Plan pracy z rodziną obejmuje wykaz koniecznych do zrealizowania działań, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty⁸.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Pod wszystkimi planami podpisy złożyli – przedstawiciel rodziny, asystent rodziny oraz pracownik socjalny.

Zespół kontrolny zwraca uwagę, że modyfikacje w planach pracy powinny być wprowadzane po każdej ocenie okresowej, czyli mniej więcej w odstępach półrocznych. Plan z założenia jest dokumentem roboczym i ulegającym zmianom zależnie od stopnia realizacji kolejnych zadań. Z tego powodu plany muszą być sporządzane bardziej szczegółowo, wskazywać krótsze i zróżnicowane terminy na wykonanie konkretnych czynności. Skoro asystent przez dłuższy okres nie wprowadził żadnych korekt w dokumencie, to oznacza, że został on zbyt ogólnie sformułowany. O ile cele główne raczej nie ulegają zmianie, o tyle cele szczegółowe powinny być tak ujęte, żeby w ciągu kilku miesięcy mogły zostać, przynajmniej częściowo, zrealizowane.

Plany zawierały informacje o potrzebie udzielenia wsparcia specjalistycznego rodzinie.

Akta kontroli: str.: 125-357.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie w zakresie terminowego sporządzania planów pracy z rodziną oraz wskazania w dokumencie planowanych efektów działań.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- rozbudować plany pracy i modyfikować je, adekwatnie do aktualnych potrzeb.

c) Monitorowanie rodziny przez asystenta rodziny

W teczkach każdej z badanych rodzin znajdowały się notatki z wizyt asystenta rodziny w środowisku, z rozmów telefonicznych, z kontaktów z innymi instytucjami w sprawie sytuacji w rodzinie. Adnotacje z całego miesiąca zebrane były w dokumencie opatrzonym nazwą „karta pracy asystenta z rodziną”. Karta podpisana była jednak wyłącznie przez pracownika. Wskazane jest, aby notatki z wizyt u rodziny, były podpisywane także przez kogoś z domowników.

⁷ art. 15 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

⁸ art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Asystent dość często odwiedzał klientów, zwykle kilka razy w miesiącu, także w godzinach popołudniowych. Pracownik wykazywał duże zaangażowanie w problemy rodzin, udzielał im pomocy w realizacji zadań, proponował różne formy wsparcia, także specjalistycznego. Zasięgał informacji od innych osób, pracujących z rodziną - kuratorów, nauczycieli, specjalistów. Sporządzał także za każdy miesiąc „karty pracy rodziny”, w których wymieniał zadania, jakie rodzina miała zrealizować wraz z adnotacją, czy zostały wykonane. Na tych kartach znajdował się podpis członka rodziny.

Z obu wymienionych wyżej dokumentów wynikało, że szeroko rozumiane poradnictwo specjalistyczne było we wszystkich rodzinach proponowane, a często również klienci z niego korzystali.

Zespół kontrolny, dostrzegając duży wkład pracy asystenta w pracę z rodzinami, podkreśla jednak, że konieczne jest przy tym prawidłowe sporządzanie przez pracownika dokumentacji. Kontrolujący sugerują, aby jak najwięcej korzystać ze wskazówek Izabeli Krasiejko, zawartych w publikacji „Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne”, polecanej przez MRPiPS.

Akta kontroli: str.: 125-357.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- przedkładać rodzinom do podpisu notatki asystenta z przebiegu wizyty,
- przy tworzeniu dokumentacji, korzystać z rekomendacji autorstwa Izabeli Krasiejko.

a) Placówki wsparcia dziennego

W myśl przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci⁹. Zajęcia w tego typu świetlicach są kierowane głównie do dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

W gminie Zbąszynek nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego w ścisłym rozumieniu przepisów ustawy. W siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej działa natomiast świetlica środowiskowa oferująca wsparcie dla dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną. Zajęcia w świetlicy odbywają się popołudniami 3 razy w tygodniu (wtorek, środa, czwartek) w godz. 16:30 – 18:30. Jak wynika z regulaminu placówki, jej głównym celem jest przygotowanie dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, zgodnie z ich potrzebami, możliwościami i zainteresowaniami.

Zajęcia są prowadzone przez wychowawcę oraz specjalistów – oligofrenopedagogów, psychoterapeutę, socjoterapeutę oraz psychologa. W świetlicy odbywają się warsztaty twórcze (arteterapia, muzykoterapia, zajęcia parateatralne) oraz psychologiczne.

Prowadzona jest praca nad podnoszeniem kompetencji emocjonalnych i społecznych, samodzielności, rozwojem talentów i zainteresowań, pobudzaniem aktywności fizycznej uczestników. Jak wynika z wyjaśnień Kierownika OPS – w 2023 r. w świetlicy prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne z elementami doradztwa zawodowego. Obecnie zaś planowane jest uruchomienie zajęć grupowych dla dzieci i młodzieży o charakterze psychoterapeutycznym. Wszyscy uczestnicy mają też możliwość korzystania z Punktu

⁹art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poradnictwa Specjalistycznego, o którym wspomniano wyżej. Z zajęć systematycznie korzysta 16 osób.

Kierujący jednostką wyjaśnił, że przy opracowywaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Zbąszynek na lata 2023-2030 przeprowadzono pogłębioną diagnozę potrzeb w obszarze wspierania rodziny i na jej podstawie uznano, że wyżej opisana placówka najlepiej spełni oczekiwania lokalnej społeczności. Sama gmina nie jest duża, poza Zbąszynkiem należy do niej 5 sołectw i zamieszkuje ją ok. 8 tys. osób – dlatego też władze samorządowe nie widzą konieczności tworzenia placówki wsparcia dziennego na odrębnych zasadach. W szkołach funkcjonują świetlice, w których dzieci również mają zapewnione zajęcia oraz opiekę poza godzinami lekcyjnymi. Jak zapewnia Kierownik OPS, prowadzone działania pomocowe na rzecz rodzin w kryzysie oraz działania wspierające prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży są efektywne i adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców Gminy Zbąszynek.

Ze względu na fakt, że funkcjonująca świetlica, wypełnia w dużej mierze zadania placówki wsparcia dziennego, Zespół kontrolny odstępuje od wykazania uchybienia. Wskazane byłoby jednak przekształcenie już funkcjonującej jednostki w pełnoprawną placówkę wsparcia dziennego, zgodnie z zapisami w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy społecznej.

Akta kontroli: str.: 74-77.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- dostosować świetlicę, działającą na terenie gminy do przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Jak wynika ze sprawozdań oraz oświadczenia Kierownika OPS, w okresie objętym kontrolą żadna z rodzin z terenu gminy nie skorzystała z koordynowanego wsparcia asystenta w ramach ustawy „Za życiem”¹⁰.

Na stronie internetowej gminy i ośrodka pomocy społecznej nie ma żadnych informacji na temat dostępnej pomocy dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Na dzień kontroli jednostka posiadała opracowaną procedurę działania na podstawie ustawy „Za życiem” wraz z przygotowanymi wzorami druków: wniosek o objęcie koordynacją przez asystenta rodziny, oświadczenie rodziny i upoważnienie dla asystenta, arkusz diagnozy (ocena sytuacji rodziny), weryfikacja planu pracy z rodziną (raz na pół roku) wraz z wyznaczeniem celów pracy z rodziną na kolejne pół roku, indywidualny katalog możliwego wsparcia – usługi podstawowe i dodatkowe. Procedura ta została wprowadzona Zarządzeniem Nr 3/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku z dnia 28 stycznia 2021 roku. Zespół kontrolny rekomenduje, aby informacje o możliwości uzyskania wsparcia w ramach ustawy „Za życiem” wraz z załączonymi wzorami dokumentów, znalazły się na stronie internetowej OPS.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

¹⁰ art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860 ze zm.)

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie w zakresie udzielania rodzinom koordynowanego wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- każdorazowo klientce w ciąży proponować objęcie koordynowanym wsparciem;
- wykonując zadania z zakresu ustawy „Za życiem”, korzystać z rekomendacji metodycznych i organizacyjnych wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Warszawa, marzec 2017.
- zamieścić procedurę związaną z koordynowanym wsparciem w ramach ustawy „Za życiem” oraz wzory dokumentów na stronie internetowej Ośrodka.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Kwalifikacji asystenta rodziny.
2. Uczestnictwa asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.
3. Obejmowania rodzin opieką asystenta.
4. Dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Monitorowania rodzin przez asystenta rodziny.
6. Zapewnienia dzieciom z terenu gminy zajęć w świetlicy realizującej zadania placówki wsparcia dziennego.

Stwierdzono uchybienie w zakresie:

1. Terminowego sporządzania okresowych ocen sytuacji rodziny.
2. Terminowego sporządzania planów pracy z rodziną oraz wskazania w dokumencie planowanych efektów działań.
3. Udzielania rodzinom koordynowanego wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Kierownik jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- nieprawidłowe zapisy w procedurze obejmowania rodzin opieką asystenta;
- brak konsekwencji w przestrzeganiu terminów sporządzania dokumentów;
- brak precyzji w formułowaniu zapisów w dokumentacji,

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- opóźnienia i nieścisłości w sporządzaniu dokumentacji.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. Terminowe sporządzanie okresowych ocen sytuacji rodziny, zgodnie z art. 15 ust. 1

- pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Prawidłowe i terminowe opracowywanie planów pracy z rodziną, z uwzględnieniem wszystkich elementów, zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
 3. Udzielanie rodzinom koordynowanego wsparcia, stosownie do potrzeb w ramach ustawy „Za życiem”.

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Zaktualizowanie i skorygowanie zapisów w procedurze obejmowania rodziny wsparciem asystenta.
2. Zamieszczanie i aktualizowanie na stronie internetowej informacji o możliwych formach wsparcia, oferowanych przez gminę i przez instytucje z nią współpracujące.
3. Rozbudowanie planów pracy i modyfikowanie ich, adekwatnie do aktualnych potrzeb rodziny.
4. Przedkładanie rodzinom do podpisu notatek asystenta z przebiegu wizyty.
5. Przy tworzeniu dokumentacji, korzystanie z rekomendacji autorstwa Izabeli Krasiejko.
6. Dostosowanie świetlicy, działającej na terenie gminy do przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.
7. Każdorazowo klientce w ciąży proponowanie objęcia koordynowanym wsparciem;
8. Wykonując zadania z zakresu ustawy „Za życiem”, korzystanie z rekomendacji metodycznych i organizacyjnych wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Warszawa, marzec 2017.
9. Zamieszczenie procedury związanej z koordynowanym wsparciem w ramach ustawy „Za życiem” oraz wzorów dokumentów na stronie internetowej Ośrodka.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Monika Mach

KIEROWNIK
Oddziału Wspierania Rodziny
i Systemu Pieczy Zastępczej
w Wydziale Polityki Społecznej

Anna Florczak

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej